הסוכנות היהודית החדשה

מסיבות משפחתיות נבצר ממני להשתתף בכ' צדיעה לשליחי "אחד אבנר" ב"חבר העמים", שנ' עריכה באווירה והצטערתי על כך. שכן, כשורה מכל האירועים מהסוג הזה, והצדיעה לשליחי "אחד אבנר", לא היתה אין הצדעה סכיזופרנית של יחסי־ציבור בלונדים, אלא ביטוי של מסירות־ נפש ממש, למען יהודים ויהדות, שכהיקפו אין לו אח ורע ולא רק ברוב האחרון. וזולת, כמובן, מפעל השליחות של הרבי מלובביץ' זי"ע, המכ' סה עדים, מדינות ויבשות.

לוי לביוב העיסוק בראש "אחד אבנר" ונושא בגטל העיקרי של החוקת השליחים ב"חבר הע' מים" ובתי הספר היהודים המוקמים עליידם. אינו חבר בשום מפלגה, התנדדויות האגונים המפורסים את עצמם. אם פרטי המפנה את עיקר מרצו וחלק נכבר מזמנו לקרמם את הדיוטות היהודית בברית"מ לשעבר ומכין עתידה יהודית שורשית שתאזן גם את מכול הגויים שהתגבולו כאן בחסות חוק השבות.

אין עיר השוכה ב"חבר העמים, שאין בה נציג של "אחד אבנר" הרגלים מונפים כבר גם בחלק נכבד מהקהילות הקטנות. הנתונים היבשים: 200 משפחות־שליחים ועוד כ־100 עתידים וכ־50 בתי ספר.

בימי הבראשית של "אחד אבנר", שמעתי את לביוב אומר: "תרמתי כספים למוסד הזה ולמוסד הזה (ונקב בשמם) וכשפניתי לבקש שליח שיס' על בקהילה מסויימת ב"חבר העמים". או: באו השאלות: איפה הילדים ילמדו, מה תהיה המש' כורת, מה יהיה על האוכל הכשר ושאלות אחרות כיו"ב. כשפניתי להב'דניקים השאלה הזאת הת' חידה שאשאל היתה מתי יוצאים למקום, וחלקם הגדול כלי הכרת השטח.

כעבור שנה בלבד כבר היו מסבובים כשרים, קהילה מאורגנת, תפילות כסדרן, מפעל־חומ', גני־ילדים, תשתית לבית ספר והחל ביציקת המקוה.

אני מכיר אישית את הזוללים מדשדון האחד למען יהודים ויהדות בבריה"מ לשעבר וראינו מה שיוסקה שפירא עשה בבני־עקיבא העלמית) והביקש גם הוא קיים, או מדוע מה שדיב אבנר חדך נודביץ' יכול לעשות באוקביסטן, לא יוכ' לו לעשות גיל יהלום, איתן וזהר ותומר ספיר במדינת הדום־אמריקה למשל?

במרכז השלמי של המפר"ל ושלוחותיה מזה שנות רוד מתולפים האישים בתפקידים בבחינת "יקרא זה אל זה האחר", וכולם ראויים לכבוד וה' עריכה. אבל אישה המנהיגות הביצועית בעלת חזון ותגשה במתכונת "אחד אבנר" וזאת לפחות: האם מסירות־נפש היא נחלת הציבור הדתי־ ודתי בלבד ושמא זו שאלה של חינוך?

וכבר שמעתי אומרים, כי מסירות־נפש על ארץ־ישראלי־קודמת לכל, והכוונות הטובים פר' נים לטיילות ולקצונה. נכון, אלא שזו תשובה חלקית בלבד, משום שקיים ציבור גדול מאד שאינו ממסע את עצמו בעשייה הצה"לית.

כיפת אבנצע

אופנה חדשה בקרב חלק מתלמידי הישיבות הת'כוניות: כיפה בגודל ביצה הישכת על אמצע הראש. מי שמתבונן מצד ימין: שמאל, לפנים או אחור במובש הכיפה האחר, אינו יכול להבחין כלל כי כיפה על ראשו. מה גם שלרוב הצעירים הללו בלוריות ושיער שופע סביב הקודקוד. מה באה לכשר האופנה החדשה?

האם הצעירים הללו מתביישים בכיפה ומבק' שים להצליחה בדרך זו?

לא הצלחתי עד לרגע זה להבין את סוד הבי' פה המוסתרת, מה גם שאני מוגש את הצעירים ומבשי' "ביפות ציצה". מתפללים שלוש פעמים ביום בבית הכנסת, בתפשת הקץ, לפחות שלש' תים ומדיקים אינם עושים זאת.

למיטב יידיעתי והיא מאד מוגבלת, אין שיעור לכיפה ובכל זאת השיעור הזה הוא תוצר של הת' קשה האמדנות בלבד.

החתול גים אלפרה אורתודוכס

כבר כמה פעמים רציתי להמיץ מחשבי צ' לתם ומקוריות לא יהודים, כי שרצלבו את תחיבול בי"ם בשעת מעשה, אלא שתמיד חשבי תי שברגע האחרון (הוא יכריא אותי), לך תסמוך על הגויים. הכמה מדהים!

בים היה חופל רחוב, לכן, שבהבה משפחות מהן באות האכסניות היהודיות בדעבנע, עד שהבאה אותי משפחת ב. הגיה בשכונה זו. שהיכנה אותי משפחת ב. הגיה בשכונה זו. בתוך זמן קצר נקשרה לצוותי רבורה כדי שעבדי הקריה "ידע שוכא שיק".

שעבדי הקריה "ידע שוכא שיק" הוא אחד מן הזה אוכל אך רק מאכלי ד' לאחר של משפחת ב. או משפחת ב. דומה ידוע המרב לאכול מחכלים. מאחרונים לו חלב ובשר יחדיו הוא תמיד ניגש קודם לחלב ואחרי זה נוגע בבשר. אבל זה מהם רעיון.

בים שני כאשר בגדת ב. מליבוי נדהם שבת, יהודי בים בשקם, אשר יהודי בדוכני חמר מנוף על חלון הניצב של הנחלה, מתייעב ומחזה בסכלנות עד שגבר ב' מסירשת את חמר ולקח ומיכות. לאחר מכן הוא שהה לדרכו או משיך לשכת.

חידת הזהדות הזאת מד האינטימיים שבר לה לבים בקרן הזהדך מתי גב ב. הלכות לחי חלק נהוג שכשבת את הבשר את החלב בכלים נפרדים, כל מי שרוצה לבדוק את תכשרי – מוזמן.

אני ראיתי

ויהא "יתגדל ויתקדש שמיה רבא".

מרן הרבני" זיינע" מפאנע, אמר בשולחנו הטהור משמו של הרה"ק מלובלין זי"ע, שקודם ביאת המשיח צדיקים להיות המקדש וכליו מוכ' נים ועומדים בשמים ממעל, ואות עלידי מצוות ומעשים טובים של בני־ישראל. ומיהם מרן בעל ה"דברי חיים"? "כעת הכל בגמר כבר ורק האחר כת חסרה". וישב שם בין המסובין אחד מגדולי תלמידי ראפשיץ, הגאון הצדיק, רבי שבתי זצ"ל, הראב"ד של מאדאב (גליציה). והלה נעמד ושאל את ה"דברי חיים": "רבי, מדוע אנכנם נוסרים אר' תה". נתחוורו פניו הקדושות של ה"דברי חיים" ואמר: "זכור מי הגיד לכם שלא נמדתי אותה? כבר היתה גמודה ושמורה, ובא לו רשע אחד מאר' רצות המערב ועשה עוון פלילי ובכך קרעה לגר' רים".

פעמים שביאור הצדיקים על שנים מסויימות שהן שנים המסוגלות לגאולה, וכידוע שבשנת תרי"ם היתה ההתעוררות גדולה בעולם, שלשנה הבאה, שנת כת"ר, תבוא הגאולה ללא שום ספק.

באותה עת הודיע הרה"ק, רבי אליעזר מרדיטשק, שהיה זקן האדמו"רים, שבליל הקדוש חג המזהות תר"כ (כת"ר), הוא יזכה מעניין הגאולה. מהן שהמנים נאספו ובאו לשמוע ד' ברות קודשו. בליל החג נכנס למקומו ונטל בידו את הכוס לקדש ואמר: "כולנו מאמינים באמונה שלימה בביאת המשיח, ואפילו־פי שיתמהמה אפילו־הכי נוחה לו בכל־יום שיבוא. אבל, אנכ נשבע שהשנה הזאת לא יבוא". כשנודע למרן בעל ה"דברי חיים" על המעודנו של רבי אליעזר מר' זיקה נהנה מפך ואמר שכבר הגיעו הדמה מבני ישראל מסיקות באמונה, בראותם שמשיח עריין לא בא.

בשנת תרנ"ח השיא בנו של בעל "דברי יוזר" קאלי משינאווא זי"ע, הרה"ק רבי אברהם שלום מסטראפקוב זצ"ל, את בתו מרת בריינא עם הרה"ק ר' יששכר דב מאנבאזאווא, הנכדים נכתבו ונושתבו בבית הסבא הדב משינאווא הקדו"ש. לפי המסכם שבין הצדדים היו אמורים בבי הזוג לא' כול מזונות על שלחנו של הרה"ק מסטראפקוב במשך עשר שנים. הרי אשר עד שנת תרס"ח, תוך כדי כתיבת התנאים, אמר הדב משינאווא "הנה ישנן הכוחות מהחוץ ומהמסחרים הקרואים "אור החכמה" ו"חדי הכמה", שהגאולה האמיתית לא תתאחר יותר משנת תרס"ו, אף־על־פי שאנו מצפים למשיח בכל יום שיבוא. אמנם, אף קץ זה הוא רק זמן מסוגל, שאם נרבה במצוות ובמעשים טובים ונשוב בתשובה שלימה, תהיה עבודתינו לרצון לפני אדון כל, והוא ישלח לנו את משיחנו. אבל, אם מבטיחים מזונות עד שנת תרס"ח, הרי מראים בעליל שלא משביחים על הזמן המסוגל לגאולה, ומטילה יש לחוש שלא ימצאי לשוב עד אז בתשובה גמורה ויפסידו בכך יריחם את הגאו' לה הקדובה שתגיה לזמן נוסף. לכן, אמר השי' נאודיי", אין רשאי נחה לכתוב תאריך לאוד שנת תרס"ו. וכך אמנם היה. זמן המזונות נכתב רק עד שנת תרס"ו כדי להעיד את הלבבות לתי שובה.

וכשיר הארמו"ר מקלויזנבורג שליט"א בשם אביו הארמו"ר זי"ע, שבגודל ביישתו של הרש' נאודיי" לגאולה, היו כל מעשיו בניתים על הגאולה העתידה. כך, למשל, והאיף את כל מעי' תיו האת כל. בכושר לחזב באומרה: "דדי תיכף ומיד יבוא משיח צדקנו, ואז דדי לכסף לא יהיה שום ערך".

בעל "ישמח משה" זי"ע נהג לשבב עם בנריו משך חודש תשרי חודש ניסן, כדי שיוכה שם בנריו ומחמן לעמוד ולצאת לקבל פני משיח. הוא היה מצוה למשמשי שיעיר אותו אם יבוא משיח, ומכל רעש קל שהיה בחוץ, היה מתעורר ושואל משיחו בשאלה: "האם הוא כבר הגיע". וכך קרה כמה פעמים משך כל הלילה.

תינו של הרישמח משה" אמר היה לשבחת אבלו באות השבועות. בשיב שבת המתין לו הרי' שמח משה", והיות שהתארכה קצת וחלים ללכת בינתיים למקוה, וציוה למשמשי שכאשר יגיע תינו "קראהו מהמקוה. כעבור זמן מה הגיע תינו הגבאי בשמוע את הרישמח משה" רץ תיכף ומיד הודיעה ישאל את הגבאי היכן הוא. ענה לו הגבאי: "הוא נכנס כבר הביתה". רץ הרישמח משה" לביתו ופגש שם את תינו, ומיד נפל לבו בקרבו, שהיה בלוח שכוונת הגבאי היתה באומרו "הוא הגיע", שמשיח בא, כי אם יהודי צעיר ענה לו בא" ראי כוונתו רק על משיח צדקנו ולא על איש ולתו. (ממאסף של הבב אריה לייבוש שמ' ולר – באנז)

מחצרות אדמו"רים וחסידים

עורכת המוסף: נעמי גולן
עיצוב גרפי: אבה וליד קבסקי